

Profesor Paul C.W. Davies (ur. 22.04.1946) to fizyk kwantowy, kosmolog i popularyzator nauki. Obecnie zajmuje prestiżowe stanowisko tzw. Regent's Professor w Uniwersytecie Stanowym Arizony (ASU) w USA (<https://cosmos.asu.edu/>) a także jest profesorem wizytującym w Uniwersytecie Nowej Południowej Walii w Australii. W ASU od 20 lat jest także dyrektorem stworzonego przez siebie Beyond Center for Fundamental Concepts of Science (Centrum „Beyond” dla Fundamentalnych Idei w Nauce). Jego kariera naukowa zaczęła się w Wielkiej Brytanii (posiada obywatelstwa brytyjskie i australijskie) a następnie była kontynuowana w Australii oraz USA.

Jego dorobek opiewa na ponad 200 prac naukowych i 31 książek specjalistycznych i popularnonaukowych przetłumaczonych na 20 języków, w tym 10 książek przetłumaczonych na język polski (m.in. *Bóg i nowa fizyka* (1983), *Ostatnie trzy minuty* (1994, 2019), *Milczenie gwiazd* (2010), *Co pożera Wszechświat* (2021), *Rewolucja kwantowa 2.0* (2026)). W swoim dorobku Paul Davies ma ponad 650 wykładów, wywiadów, esejów online, podcastów, artykułów w prasie codziennej i periodykach popularnonaukowych. Wygłaszał wykłady w takich wyjątkowych miejscach jak: Watykan, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Komisja Europejska, Światowe Forum Ekonomiczne, UNESCO, Parlament Australii oraz Senat Chile.

Prof. Davies jest laureatem nagrody potentata finansowego Sir Johna Templetona tzw. Templeton Prize 1995, która jest przyznawana za „osiągnięcia w zakresie badań i odkrycia naukowe dotyczące przestrzeni duchowej człowieka”. Poza tym jest laureatem ponad 20 innych prestiżowych nagród spośród których warto wymienić: Nagrodę Robinsona w dziedzinie Kosmologii, Nagrodę Michaela Faradaya Brytyjskiego Towarzystwa Królewskiego, Medal i Nagrodę Kelvina Brytyjskiego Towarzystwa Fizycznego, Nagrodę Literacką Amerykańskiego Instytutu Fizyki, Medal 200-lecia Chile.

Prof. Davies zasiada w wielu międzynarodowych radach i komitetach naukowych a w szczególności w Radzie Powierniczej i Radzie Doradczej Światowej Fundacji Charytatywnej Templetona oraz w Radzie Powierniczej Fundacji Johna Templetona i Fundacji Sloan. Jest Członkiem Honorowym Towarzystw Fizycznych: Brytyjskiego, Australijskiego i Amerykańskiego oraz Królewskiego Towarzystwa Medycznego.

Prof. Paul Davies wychował już co najmniej dwa pokolenia naukowców, spośród których wielu osiągnęło szczyty naukowe w swoich dziedzinach. Wypromował ponad 40 doktorantów. W swojej karierze prowadził jako kierownik (PI – Principal Investigator) dziesiątki grantów badawczych opiewających na kilkadziesiąt milionów dolarów. Warto tu wymienić wspólny grant z Uniwersytetem w Surrey pt. „Życie na krawędzi: kwantowa termodynamika, kwantowa biologia i strzałka czasu” czy w ASU pt. „Grawitująca materia”. Na uwagę zasługuje prowadzony z inspiracji Amerykańskiej Agencji do Walki z Rakiem 9-milionowy grant dla założonego przez Niego „Center for the Convergence of Physical Science and Cancer Biology” w ASU, dotyczący relacji między prawami fizyki a medycyną nowotworów (finansowany poprzez amerykański Narodowy Instytut Raka – National Cancer Institute - NCI).

Największy wkład prof. Daviesa do nauk fizycznych to przede wszystkim prace na temat kwantowej teorii pola w zakrzywionej czasoprzestrzeni. Jego już klasyczny podręcznik napisany wspólnie z Davidem Birellem pt. „Kwantowa teoria pola w zakrzywionej czasoprzestrzeni” cytowany niemal 3000 razy, wydany w roku 1982, oparty został o Jego liczne prace w zakresie tej tematyki. W szczególności całkowicie rozwiązywalne zagadnienie jednoznacznej definicji kwantowej próżni w zakrzywionej (pod wpływem stałej kosmologicznej Einsteina) czasoprzestrzeni de Sittera znane jest pod nazwą próżni Buncha-Daviesa. Prace prof. Daviesa w tym obszarze dotyczyły także wówczas świeżo odkrytej relacji pomiędzy wielkościami znanymi z termodynamiki i wielkościami charakteryzującymi astrofizyczne czarne dziury. To zagadnienie zwane termodynamiką czarnych dziur przyniosło P. Daviesowi sławę wśród fizyków poprzez m.in. termodynamiczne podejście do horyzontów kosmologicznych w analogii do horyzontów czarnych dziur i sformułowanie uogólnionej II zasady termodynamiki dla Wszechświata.

W późniejszym okresie duży wysiłek badawczy prof. Davies włożył w zagadnienia związane z fizycznymi i biologicznymi aspektami życia na Ziemi i w kosmosie a w szczególności w badania związane z poszukiwaniem śladów obcych cywilizacji we Wszechświecie wspierając program poszukiwania cywilizacji pozaziemskich SETI (Search for ExtraTerrestrial Intelligence). Wzięło się to stąd, iż prof. Davies pojmuje rzeczywistość poprzez człowieka, jego ożywione i nieożywione otoczenie aż do najbardziej fundamentalnych praw rządzących odległym Wszechświatem. Rozumie, iż zgodnie z Kosmologicznymi Zasadami Antropicznymi nasze teorie przyrodnicze muszą uwzględniać fakt, że we Wszechświecie w którym żyjemy istnieją warunki do życia dla człowieka i jego otoczenia przyrodniczego.

Prof. P. Davies od kilkunastu lat pośrednio i bezpośrednio wspiera w działalności naukowej i popularyzatorskiej Szczecińską Grupą Kosmologiczną – międzynarodowy zespół badawczy działający w ramach Instytutu Fizyki Uniwersytetu Szczecińskiego. Między innymi prowadził dialog na temat zmienności praw fizyki i możliwości istnienia cywilizacji pozaziemskich z udziałem szczecińskich profesorów fizyki, biologii, psychologii, filozofii i teologii. Drugim obszarem wspólnej dyskusji były istotne wyzwania stojące przed ludzkością w przypadku pojawienia się obcych cywilizacji na Ziemi.